НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗВІТ

експертної групи

Заклад вищої освіти	**Вінницький національний аграрний університет**
Освітня програма	**3718 Екологія**
Рівень вищої освіти	**Бакалавр**
Спеціальність	**101 Екологія**

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	**Вінницький національний аграрний університет**
Назва ВСП ЗВО	*не застосовується*
ID освітньої програми в ЄДЕБО	**3718**
Назва ОП	**Екологія**
Галузь знань	**10 Природничі науки**
Спеціальність	**101 Екологія**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Бакалавр**
Вид освітньої програми	**Освітньо-професійна**

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	**Цибуля Сергій Дмитрович, Стах Мар'яна Олександрівна, Іванців Василь Володимирович (керівник)**
Залучений представник роботодавців	*не застосовується*
Дати візиту до ЗВО	**15.04.2026 р. – 17.04.2026 р.**

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	**https://vsau.org/assets/images/content/kafedry/ecology/Vidomosti.pdf**
Програма візиту експертної групи	**https://vsau.org/assets/images/content/kafedry/ecology/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf**

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Всі критерії повністю відповідають вимогам щодо проєктування, змісту та реалізації освітньої програми. Позитивними практиками є: Цілі ОП «Екологія» чіткі, зрозумілі, відповідають місії ЗВО. Зміст ОП Екологія має чітку структуру, ОК включені до ОП, складають взаємопов'язану систему; формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії є чіткою та зрозумілою; досягненню здобувачами вищої освіти результатів навчання сприяє оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи; різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяє формуванню в них соціальних навичок. Правила прийому адаптовано до специфіки спеціальності 101 «Екологія» через вагові коефіцієнти природничих предметів НМТ. Системне визнання результатів академічної мобільності (Erasmus+ з Ванштефан-Тріздорф (Німеччина)) на основі перезарахування кредитів ECTS, що мотивує студентів до участі в міжнародних проектах. Методи, засоби та технології навчання і викладання є традиційними, але разом з тим здатними забезпечити належну якість освітнього процесу. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими та заздалегідь оприлюдненими. Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. В ЗВО сформовано чітку і зрозумілу політику та стандарти для забезпечення академічної доброчесності, створено дієву систему інституційного забезпечення, що опікується питаннями академічної доброчесності, наявні та використовуються відповідні інформаційно-технологічні засоби. Позитивною практикою у профілактиці порушення академічної доброчесності є підписання учасниками освітнього процесу персональної декларації. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає переліку дисциплін, які забезпечує досягнення ПРН за ОП. Викладачі повною мірою володіють необхідними компетентностями з ОК, що викладають. Кадрова політика ЗВО регулюється чинними внутрішніми положеннями відповідно до діючого законодавства. Система матеріального заохочення працівників є діючою, прозорою та логічною. Достатньо потужна матеріально-технічну базу кафедри, поєднану з бібліотекою, інституційним репозиторієм, автоматизованою бібліотечною системою та цифровою платформою «Сократ»; наявність публічної системи підтримки здобувачів; інституційно оформлені антикорупційні, етичні та антибулінгові механізми; а також створені умови доступності для осіб з особливими освітніми потребами Оновлена нормативна база розроблення й оновлення ОП з урахуванням чинної акредитаційної рамки, багаторівнева структура внутрішнього забезпечення якості, формалізоване право студентів і роботодавців впливати на якість освіти, наявність публічних інструментів опитування з відкритими результатами саме по ОП «Екологія», а також поєднання системи якості з механізмами академічної доброчесності та етичного контролю.

Недоліки

1. Підкритерій 2.5. У всіх ОК у НП передбачені лише практичні заняття і семінари у прикладних ОК відсутні лабораторні роботи, що знижує практичну та прикладну спрямованість освітньої діяльності. 2. не приведені внутрішні нормативні документи щодо дотримання академічної доброчесності у відповідність до прийнятого 18.12.2025 р. Закону «Про академічну доброчесність» 3. У відомостях самооцінювання недостатньо відображена інформація про відповідність НПП освітній та/або професійній кваліфікації за освітніми компонентами. 4. за Підкритерієм 8.4. недостатня публічна деталізація зв'язку між отриманим зворотним зв'язком і конкретними змінами в програмі.

Рекомендації

1.Гаранту ОП при черговому перегляді ОП виділити додаткові компетентності та ПРН, що визначають унікальність ОП. 2. Гаранту у ОП «Екологія» 2027 рр. продовжувати практику вивчення досвіду зарубіжних ЗВО для підвищення міжнародної конкурентоспроможності ОП. 3. Гаранту ОП при затвердженні ОП Екологія 2027 привести структурно-логічній схемі вивчення дисциплін у ОП уточнення міждисциплінарних зв'язків; 4. Гаранту ОП, НПП активізувати роботу з ознайомлення здобувачів ВО щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань; 5. Гаранту ОП розглянути можливість запровадження лабораторних робіт у межах окремих освітніх компонентів професійного та прикладного спрямування з метою посилення практичної та науково-дослідницької складової освітньої програми. 6. Гаранту ОП та НПП упродовж 2026–2027 років популяризувати визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Зокрема заохочення здобувачів до опанування курсів на платформах дистанційного навчання (Prometheus, Coursera, OpenLearn (Open University), EdEra та інші), участі у семінарах, тренінгах тощо 7. Гаранту ОП та НПП активізувати діяльність щодо залученості до викладання іноземних викладачів 8. Менеджменту університету привести внутрішні нормативні документи щодо дотримання академічної доброчесності у відповідність до прийнятого 18.12.2025 р. Закону «Про академічну доброчесність», до 31 липня 2026 року. 9. Менеджменту університету рекомендується розробити політику застосування інструментів штучного інтелекту у навчальному процесі і науковій діяльності. 10. Рекомендовано посилити контроль за забезпеченням наявності у кожного НПП за останні 5 років не менше ніж 5 публікацій у фахових наукових виданнях України та періодичних виданнях, що індексуються у НМБД Scopus & WOS Core Collection, за ОК, що викладаються. 11. Менеджменту ЗВО забезпечити публічне висвітлення інформації щодо: безпекової інфраструктури; алгоритмів дій під час повітряної тривоги; доступних безпечних локацій для навчання. 12. Гаранту ОП та НПП рекомендовано доповнити сторінку освітньої програми описом: лабораторних практик; конкретного обладнання та ресурсів, що використовуються в освітньому процесі. 13. Менеджменту ЗВО забезпечити публічне підтвердження виконання

рекомендацій попередніх акредитацій. 14. Гаранту ОП щорічно оприлюднювати аналітичний звіт за освітньою програмою «Екологія», який міститиме: узагальнені пропозиції здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників та роботодавців; прийняті рішення за результатами моніторингу; перелік змін, внесених до освітньої програми, силабусів та організації освітнього процесу. 15. Гаранту ОП освітньої програми забезпечити публічне висвітлення результатів моніторингу кар'єрного шляху випускників саме за цією освітньою програмою. 16. Гаранту ОП запровадити на сторінці ОП стислий реєстр редакцій із фіксацією дат, підстав оновлення та коротким переліком змін; окремо розміщувати підсумки громадського обговорення проектів ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП "Екологія" 2024 р. та 2025 р (https://vsau.org/assets/images/content/kafedry/ecology/OPP%20Ekolohiia%202025.pdf) дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 "Екологія" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОНУ №1076 від 04.10.18. https://surl.li/svylgk . ОП "Екологія" має визначені стандартом ВО ЗК та ФК, а також ПРН. Фокус ОП "Екологія" зроблено на вивчення закономірностей функціонування природних та антропогенних екосистем, оцінювання екологічного стану компонентів довкілля, управління природоохоронною діяльністю на рівні підприємств, громад і регіонів, екологічний моніторинг та прогнозування змін у довкіллі, розробку та реалізацію заходів із запобігання і мінімізації техногенного, хімічного, біологічного та іншого забруднення довкілля. Фокус та особливості ОП "Екологія", зумовлені потребами регіону, що підтверджено Протоколи засідань кафедри екології та охорони навколишнього середовища за 2023-2025 рр., зокрема № 14 від 08. 05. 2023 р https://surl.lt/xhlqjc (запит 1). Форма атестації здобувачів освіти відповідає вимогам стандарту ВО, перевірені на плагіат, що підтверджено гарантом та наданими довідками на запит 3 https://surl.li/kteeyz та Протокол засідання кафедри екології та охорони навколишнього середовища № 18 від 26. 05. 2025 р. https://surl.li/mozyzj ЕГ встановлено відповідність заявлених ПРН ОП "Екологія " методам, формам організації освітнього процесу та змісту ОК.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП "Екологія" (https://vsau.org/assets/images/content/kafedry/ecology/OPP%20Ekolohiia%202025.pdf) враховує вимоги професійного стандарту «Еколог» затвердженого Міністерством економіки України (Наказ 1111-22 від 04 травня 2022 р.) https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/421-nakaz_1111.pdf Зокрема: ОК 26 Оцінка впливу на довкілля, ОК 27 Моніторинг довкілля, ОК 28 Техноекологія ОК 32 Економіка природокористування, ОК 35 Моделювання і прогнозування стану довкілля, ОК 37 Нормування антропогенного навантаження на довкіллязабезпечують опанування трудових функцій: А «Формування запитів і визначення дій, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства»; Б «Оцінювання, прогноз впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на довкілля з метою обрання оптимальної стратегії природокористування»; В «Оцінювання екологічних ризиків за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог». ЕГ відзначає, що ОП "Екологія" повною мірі враховує вимоги професійного стандарту, про те присвоєння професійної кваліфікацій не здійснюється, що було підтверджено гарантом.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Екологія»2025 означена, як: «Формування всебічної екологічної компонентності здобувачів вищої освіти на основі наукових розробок НПП, які забезпечують ОПП та практичних навичок щодо аналізу сучасних

екологічних проблем та процесів, оцінки впливу господарської діяльності на довкілля, розробки ефективних заходів щодо збереження біорізноманіття і раціонального природокористування.» (https://vsau.org/assets/images/content/kafedry/ecology/OPP%20Ekolohiia%202025.pdf), що відповідає Стратегії ЗВО. Мета ОП узгоджується з місією та стратегічними пріоритетами ВНАУ, визначеними в Стратегії розвитку Вінницького національного аграрного університету (https://surl.li/mdqevi) та Стратегії інтернаціоналізації ВНАУ (ttps://surl.li/lvcyml). Відповідно місія університету полягає: «створювати, узагальнювати, накопичувати і поширювати передові наукові знання у сфері агропромислового комплексу з метою покращення якості життя людей» (https://surl.li/mdqevi). Під час зустрічей ЕГ з гарантом освітньої програми, з керівництвом і менеджментом ВНАУ, зокрема першим проректором Лутковською С.М., було засвідчено чітке розуміння цілей ОП, що співзвучні із основною метою ОП і відповідають її фокусу. Таким чином, ЕГ констатує, що ОП "Екологія" має чітко сформульовану мету, яка є логічно узгодженою із місією та стратегічними цілями викладеними в Стратегії розвитку Вінницького національного аграрного університету (https://surl.li/mdqevi)

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

При плануванні цілей і досягненні ПРН було враховано пропозиції та зауваження різних груп заінтересованих сторін шляхом залучення їх до обговорень, опитувань, рецензування; обговорень ОП на засіданнях кафедри екології та охорони навколишнього середовища за 2023-2025 рр. (запит 1). Під час зустрічі 9 з роботодавцями учасники зазначили актуальність ОП та її значення у підготовці фахівців екологів, зокрема: директор ТОВ «ВінЕкоСофт» Олеся Дідусенко, в.о. директора Вінницької регіональної філії ДУ «Українські гідромеліоративні системи» Євген Турченко, директор ТОВ «Подільська Січ» Микола Підлісний Микола, генеральний директор ТОВ «Промавтоматика-Вінниця» Михайло Ганчук, директор ТОВ «Органік – Д» Вадим Кричковський відзначили свою участь в співпраці з кафедрою та активній участі в реалізації ОП. Начальник Державної екологічної інспекції у Вінницькій області Юрій Дубовий відзначив урахування тенденцій розвитку спеціальності при розробці ОП. В приведених у відомостях СО рецензіях: Юрій Дубовий Начальник Державної екологічної інспекції у Вінницькій області рекомендував доповнити перелік вибіркових освітніх компонент наступними вибірковими компонентами: «Кліматична європейська політика і зелений курс»: «Екосистемні послуги»; «Екологічний менеджмент і маркетинг»; У рецензії Олесі ДІДУСЕНКО Керівник ТОВ «ВінЕкоСофт» - не викладені пропозиції до покращення ОП На сайті ЗВО розміщено рецензії ОП Миколи Підлісного Директор ТОВ «Подільська Січ»ТМ «Екосервіс» і Євгена ТУРЧЕНКО в.о. директора Вінницької регіональної філії ДУ «Українські гідромеліоративні системи» - не викладені пропозиції до покращення ОП. У витягу наданому на запит 1 із «Протоколу засідання кафедри екології та охорони навколишнього середовища № 2 від 12.09.2024р» доцентом кафедри економіки та підприємницької діяльності Правдюк А.Л. та директором Навчально-наукового центру Зеленчук Н.В. запорпоновано у зв'язку із Наказом МОН «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» від 13.06.2024 р. №842. 23 с., змінити назву ОКІ з «Основи права» на «Загальноправові засади та академічна доброчесність». Проведені опитування здобувачів ОП, щодо Чи достатній, на Вашу думку, зміст освітньої програми (перелік навчальних дисциплін) для успішної роботи за фахом (https://surl.li/mtscer) показали, що 99 % респондетів відзначили відповідність ОП. Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, що підтверджено зустрічами 1, 2, 4, 5, 9 та наданими витягами на запит 1.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Формування мети та ПРН ОП здійснювалося на основі врахування Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області па період до 2027 року, http://surl.li/gpsfl та Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0 http://surl.li/hwknj зокрема стратегічній цілі 2., що відповідає ПРН 11-13, 16. Аналіз вакансій ринку праці Вінниці та області показує, що ПРН за ОП «Екологія» відповідають тенденціям розвитку ринку праці та спеціальності, регіон потребує екологів більше ста вакансій згідно даних Вінницького обласного центру зайнятості, вкладка Аналітична та статистична інформація https://surl.li/inbogj. Потенційними місцями трудовлаштування є екологічні організації, громади, що підтверджено на зустрічі 9 з роботодавцями, зокрема директор ТОВ «Подільська Січ» Микола Підлісний Микола повідомив про готовність працевлаштувати випускників ОП на підпримстві. При формуванні ОП враховано досвід: Національного університету «Чернігівська політехніка» https://surl.li/gaplxk, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://surl.lu/xndlgb Криворізького державного педагогічного Університету https://surl.lu/osdytb, Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» https://surl.li/efcorf. До ОП було включено ОК12 та ОК20, які викладаються іноземними мовами. При їх формуванні використано досвід Вагенінгенського університету та науково-дослідного центру (Нідерланди) (https://surl.li/siofot). Зокрема, структура та практичні кейси програми Environmental Sciences стали базою для посилення ОК26 Оцінки впливу на довкілля. Формування ОК27 (Моніторинг довкілля), базувалося на навчальному плані Environmental Engineering Варшавського технологічного університету (Польща) (https://surl.li/tfodjo). Дисципліни цього університету, присвячені інструментальним методам моніторингу та оцінці токсикологічного ризику ОК9. ОК23, ОК26 та ОК 37 були модернізовані з урахуванням досвіду Чеського університету природничих наук у Празі (https://surli.cc/kfsczp). Методики циклічної економіки та сучасні технології переробки біовідходів, запозичені з чеської програми, дозволили наповнити ці компоненти прикладним змістом, що відповідає стандартам ЄС. До ОП було включено ОК32, при формуванні якої враховано підхід Варшавського університету природничих наук https://surl.li/tfodjo).

Зокрема, поєднання класичної охорони природи з новітніми агротехнологіями (на базі дисциплін з менеджменту природних ресурсів) було інтегровано у змістові модулі наших ОК, що забезпечує баланс між еко-созологією та аграрним виробництвом. Концептуальна основа ОК1 була сформована на основі аналізу програм Riga . При обговоренні професійних проблем зі роботодавцями, моніторингу запитів ринку праці регіону враховано новітні тенденції в науці. Про врахування при формуванні ОП тенденцій розвитку спеціальності свідчить участь НПП у міжнародних стажуваннях, конференціях, що було встановлено на зустрічах 1, 2,3, 7 з ЕГ.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП Екологія має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 1.1-1.5. Мета ОП Екологія у повній мірі відповідає місії та стратегічними цілями ВНАУ, спрямована на розвиток передових наукових знань у сфері агропромислового комплексу. Зміст ОП враховує актуальні тенденції розвитку науки (цифровізацію, інноваційні технології навчання, формування екологічної культури) Цілі ОП «Екологія» чіткі, зрозумілі, відповідають місії ЗВО та корелюють із його візією, цінностями й стратегічними напрямами розвитку. Вони визначені з урахуванням потреб стейкхолдерів і тенденцій розвитку спеціальності. ЗВО підтримує тісну взаємодію з роботодавцями та здобувачами вищої освіти, враховуючи їхні пропозиції під час впровадження ОП. Під час перегляду та реалізації ОП враховано досвід державних ЗВО, а також досвід закордонних партнерів: Вагенінгенського університету та науково-дослідного центру (Нідерланди), Варшавського технологічного університету (Польща), Чеського університету природничих наук у Празі.Все це в цілому свідчить про відповідність ОП Екологія критерію 1 з рівнем В.

Недоліки

Недоліків у контексті Критерію 1 не виявлено.

Рекомендації

1. Гаранту ОП при черговому перегляді ОП виділити додаткові компетентності та ПРН, що визначають унікальність ОП. 2. Гаранту рекомендовано у ОП «Екологія» 2027 рр. продовжувати практику вивчення досвіду зарубіжних ЗВО для підвищення міжнародної конкурентоспроможності ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Зміст ОП "Екологія " в частині обсягу навчального навантаження враховує вимоги визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 “Екологія” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОНУ №1076 від 04.10.18. https://surl.li/svylgk і складає 240 кредитів ЄКТС. Обсяг обов’язкових освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування загальних і фахових компетентностей, визначених стандартом ВО за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, становить 180 кредитів (з яких 11 відведено на практичну підготовку та 5 га державну атестацію (кваліфікаційна робота). На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 60 кредитів – 25 %. ЕГ констатує що розподіл ОК та ВК відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (пункту 15 частини першої статті 62) та «Положенню про організацію освітнього процесу в Вінницькому національному аграрному університеті» пункт 2.2. https://surl.li/mabzfg т а «Положенню про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркових начальних дисциплін у Вінницькому національному аграрному університеті» пункт 1.2. https://surl.lu/ikhomm , де встановлено обсяг вибіркових дисциплін не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП має чітку структуру, ОК складають логічну взаємопов'язану систему. Структурно-логічна схема ОП на 13 сторінці, в цілому є логічно вибудуваною та відповідає базовим вимогам, однак потребує уточнення міждисциплінарних зв'язків. Усі ПРН забезпечуються за рахунок ОК ОП, а ВК професійного спрямування дозволяють посилити фахові компетентності та програмні результати навчання. Формування у здобувачів ПРН є досяжним за рахунок вибору відповідних методів та форм навчання, що було виявлено під час аналізу силабусів навчальних дисциплін які розміщені розміщенні на сайті кафедри екології та охорони навколишнього середовища у відкритому доступі для здобувачів освіти https://surl.li/eyhlbl. ЕГ встановлено, що робочі програми та навчально-методичні матеріали ОК розміщені на дистанційній освітній платформі закладу вищої освіти (Резервна зустріч 2). Анкетування здобувачів https://surl.li/dgnwjd 96,0 % респондентів вважають, що логічною послідовність вивчення навчальних дисциплін освітньої програми. Результати інтерв'ювання роботодавців засвідчили позитивну оцінку (100,0 %) переліку ОК та ВК, сучасним вимогам, загальної задоволеності змістом освітньої програми https://surl.li/wxiiaq. Проведення заходів: Студенти ОП прийняли участь у поетичному майстеркласі «З Україною в серці, з поезією в душі» в рамках культурно-мистецьких заходів проєкту «ВЕЛИКОДНІ БАРВИ - 2025» у Вінницькому національному аграрному університеті https://surl.li/lidyfk, заходах Школи молодого лідера https://surl.li/xlqehe сприяє формуванню загальнокультурних компетентностей. ЗВО формує громадянські компетентності: 21 листопада 2025 р здобувачі освіти Навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування провели зустріч присвячену Дню Гідності та Свободи – дню, який поєднує в собі події Помаранчевої революції та Революції Гідності https://surl.lt/jothol, що є позитивною практикою.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз ОП, інтегральної компетентності, ЗК і ФК, ПРН, силабусів ОК https://surl.li/eyhlbl, тем кваліфікаційних робіт 2024-2026 р.р. випуску (запит 4), а також Зустрічі 9 із роботодавцями засвідчують, що зміст ОП «Екологія» відповідає предметній області спеціальності 101 «Екологія» з галузі знань 10 «Природничі науки», що визначена Стандартом вищої освіти відповідної спеціальності. Перелік ОК охоплює компетентності та ПРН, в повній мірі відображає унікальність ОП. Особливості програми «…враховує сучасні вимоги до вирішення практичних питань з екології, у тому числі шляхом використання альтернативних джерел енергії на основі проведення занять у навчально-практичній лабораторії з екології та відновлювальних джерел енергії…» Проведений аналіз підтвердив, що ОК відповідають спеціальності 101 «Екологія». Анкетування роботодавців засвідчило, що 100,0% респондентів, вважають зміст ОП відповідає сучасним професійним вимогам та рівень підготовки фахівців за ОП запитам роботодавців https://surl.li/wxiiaq.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП "Екологія" передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО, механізм реалізації якої полягає у праві здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін. Цей вибір здійснюється у відповідності до внутрішніх положень ЗВО: «Положенню про організацію освітнього процесу в Вінницькому національному аграрному університеті» https://surl.li/mabzfg та «Положенню про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркових начальних дисциплін у Вінницькому національному аграрному університеті» https://surl.lu/ikhomm. Вибіркові компоненти в структурі навчального плану займають 25% (60 кредити ЄКТС), Каталог вибіркових компонент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розміщений на сайті ЗВО https://surl.li/dojqhf для ОП Екологія представлений 36 ВК. Здобувачі обирають дві із запропонованих шести дисциплін, на кожний семестр починаючи із 3. Силабуси вибіркових дисциплін наведено на сторінці https://surl.li/fgdyue. Здобувачі вищої освіти у квітні місяці заповняють індивідуальні заяви, у яких вказують перелік освітніх компонент, які вони бажають вивчати у наступному навчальному році. З процедурою обрання дисциплін здобувачі ознайомлені, що підтвердили на зустрічі 4 із здобувачами ОП. На зустрічі 4 із здобувачами учасники підтвердили, що можуть вільно обирати напрям наукових досліджень, наукового керівника, тему випускової кваліфікаційної роботи і місце проходження виробничої практики.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів за ОП «Екологія» регламентується «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Вінницькому

національному аграрному університеті» https://surl.li/cafhkr , «Положенню про організацію освітнього процесу в Вінницькому національному аграрному університеті» https://surl.li/mabzfg згідно п. 3.2.3. даного Положення «є обов'язковим компонентом освітніх (освітньо-наукових) програм, яка спрямована на закріплення теоретичних знань,отриманих студентами за час навчання, набуття й удосконалення ними практичних навичок і вмінь за відповідною освітньою програмою». Здобувачі ВО на зустрічі 4 здобувачі відзначили задоволеність обсягом і рівнем практичної підготовки на ОП. Виробничу практику здобувачі проходять на провідних підприємствах регіону, відповідно до укладених угод на проведення практик. Що розміщені на сайті кафедри https://surl.li/qwmluu, також здобувачі ВО можуть самостійно укладати угоди про проходження практики по місцю проживання. Здобуті під час проходження практики навички дозволяють сформувати компетентності необхідні для професійної діяльності. 100,0% респондентів відзначили що отримали фахові практичні навички під час проходження практики https://surli.cc/thdrie. На зустрічі 9 із роботодавцями учасниками було відмічено, високий рівень підготовки здобувачів. Роботодавці приймають безпосередню участь у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки. Роботодавці загалом задоволені рівнем практичної підготовки здобувачів ВО Зокрема, Юрій Дубовий Начальник Державної екологічної інспекції у Вінницькій області та директор ТОВ «Подільська Січ» Микола Підлісний Микола - відмітили високий рівень практичних навичок здобувачів; директор ТОВ «ВінЕкоСофт» Олеся Дідусенко, в.о. директора Вінницької регіональної філії ДУ «Українські гідромеліоративні системи» Євген Турченко зазначили що на підприємствах проводиться практика здобувачів та висловили про готовність працевлаштування здобувачів ОП. Набуті під час практичної підготовки компетентності задовольняють потреби здобувачів для подальшого працевлаштування, було засвідчено випускниками ОП на зустрічі 8. Випадків проходження практики закордоном не виявлено, рекомендуємо активізувати роботу з ознайомлення здобувачів ВО щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань. Зауважуємо, що усі профільні ОК мають практичні заняття і семінари в НП відсутні лабораторні роботи, що знижує практичну, прикладну спрямованість освітньої діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Соціальні навички (soft skills) за ОП формуються в результаті вивчення дисциплін, які формують компетентності (К01-К13) і забезпечують програмні результати навчання (ПР13-ПР15, ПР23-25). Зокрема, ОК, які сприяють формуванню соціальних навичок (soft skills): ОК 2 Іноземна мова (ФК05.); ОК 7 Українська мова та етнокультурологія (ФК04. ФК06.); ОК 10 Історія України (ФК 07. ФК 10. ФК 12. Ф К 13.); ОК 21 Філософія (ЗК 03., ЗК 07.). ЕГ встановила, що соціальні навички (soft skills) за ОП також формуються за рахунок застосування активних методів навчання, зокрема ОК24 Практики навчальної з поглибленого вивчення фахової іноземної мови. При вивченні зазначених ОК здобувачі мають можливість набути певних soft skills за рахунок командної роботи, опрацюванні ситуаційних кейсів, ділових ігор тощо. Випускники ОП «Екологія» здатні: спілкуватися українською та іноземною мовами, працювати в команді; до міжособистностної взаємодії; до адаптації та дії в новій ситуації. Формуванню соціальних навичок сприяє участь здобувачів в наукових заходах: науково-практичних конференціях, зокрема у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Інноваційні підходи та нові формати взаємодії освіти й виробництва в сучасних умовах» https://surl.li/wajgwp та студентському науковому гуртку "ЕкоБенд" http://surl.li/sxwof під час проходження виробничої практики, що підтвердили здобувачі на зустрічі 4 та з випускниками ОП зустріч 8. ЕГ засвідчує, що на ОП «Екологія» передбачає набуття соціальних навичок, що підтверджено зустрічами 3,4 та 8.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз ОП та НП дав змогу встановити, що обсяг ОП Екологія міст та окремих ОК дозволяє досягнути цілей та ПРН. НП сформовано відповідно до ОП та розглянуто і схвалено Вченою радою, а також затверджено ректором; його загальний обсяг складає 240 кредитів ЄКТС. Тижневе аудиторне навантаження здобувачів становить не більше 27 годин. До загального обсягу ОК входять лекції та практичні заняття, самостійна робота. Усі форми навчальної роботи регламентовані НП. Кількість кредитів і загальна кількість годин навчального плану відповідають ОП. Обсяг аудиторного навантаження за ОП становить 2690 години (37,4%), самостійної роботи – 4510 годин (62,6%), яка включає виробничу практику – 240 годин, державну атестацію – 150 годин. Під час резервної зустрічі 2 ЕГ ознайомилась із розкладом занять на весняний семестр 2025-2026 н. р. здобувачів та встановила, що студенти мають 2-3 пари, що було підтверджено на резервній зустрічі під час демонстрації кабінету здобувача Елізавета Темер. На зустрічі 4 здобувачі повідомили, що задоволені розподілом часу на аудиторну та самостійну роботу. Згідно результатів опитування випускників https://surl.lt/twdidb 100,0% респондентів виявили задоволення обсягом загального навчального навантаження. Самостійна робота здобувачів регулює Положенню про організацію освітнього процесу в Вінницькому національному аграрному університеті» https://surl.li/mabzfg. ЕГ встановила, що зміст ОК є оптимальним щодо кількості аудиторних занять, достатнім та не перевантаженим обсягом самостійної роботи здобувачів ОП для отримання необхідних компетентностей та ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОП «Екологія» унормовано «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Вінницькому національному аграрному університеті» https://surl.li/cafhkr , «Положенню про організацію освітнього процесу в Вінницькому національному аграрному університеті» https://surl.li/mabzfg До обов'язкових ОК ОП входить ОК31 Практика виробнича https://surl.li/jbiuns обсягом 8 кредитів, під час якої здобувачі опановують практичні навички професійної діяльності на підприємствах. В навчальному процесі за ОП є системна практика практика проведення занять на підприємствах, зокрема із ОК 36 Енергоефективність та альтернативні джерела енергії та ОК 35 Моделювання і прогнозування стану довкілля на базі ТОВ "Промавтоматика Вінниця" https://surl.li/vozlhf. Як повідомив генеральний директор ТОВ "Промавтоматика Вінниця" Михайло Ганчук на відкритій зустрічі підприємство обладнало «Навчально-практична лабораторія відновлювальних джерел енергії», що було продемонстровано гарантом під час огляду матеріально-технічної бази. В ЗВО розроблено Положення про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання https://surl.li/kvqopc, як повідомив гарант така підготовка не проводиться, про під час зустрічі 2 з авторами відомостей про самооцінювання начальником Державної екологічної інспекції у Вінницькій області Юрієм Дубовим було повідомлено про готовність запровадження навчання за дуальною освітою здобувачів ОП Екологія.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП «Екологія» при вивченні дає можливість здобувачам набути спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК), які направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку 6, 13-15, 17. При вивченні обов'язкових дисциплін, зокрема ОК20, ОК27 та ОК28 охоплює проблематику і спрямована на реалізацію глобальної цілі сталого розвитку 6 «Забезпечення наявності та сталого управління водними ресурсами та санітарією».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зміст ОП Екологія має чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОП, складають взаємопов'язану систему; формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії є чіткою та зрозумілою; досягненню здобувачами вищої освіти результатів навчання сприяє оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи; різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяє формуванню в них соціальних навичок, що дозволяє ЕГ сформувати висновок щодо відповідності даного критерію рівню "В". Запланована траєкторія вдосконалення є досяжною та адекватною.

Недоліки

Підкритерій 2.5. У всіх ОК у НП передбачені лише практичні заняття і семінари у прикладних ОК відсутні лабораторні роботи, що знижує практичну та прикладну спрямованість освітньої діяльності.

Рекомендації

1. Гаранту ОП при затвердженні ОП Екологія 2027 привести структурно-логічній схемі вивчення дисциплін у ОП уточнення міждисциплінарних зв'язків; 2. Гаранту ОП, НПП активізувати роботу з ознайомлення здобувачів ВО щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань; 3. Гаранту ОП розглянути можливість запровадження лабораторних робіт у межах окремих освітніх компонентів професійного та прикладного спрямування з метою посилення практичної та науково-дослідницької складової освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ВНАУ оприлюднені у вільному доступі на веб-сторіінці ЗВО у вкладці «Приймальна комісія» https://surl.lu/uxcycd. Вони містять нормативні положення у відповідності до чинних законодавчих та підзаконних актів, а також додаткову розяснювальну інформацію для абітурієнтів, викладену у зрозумілій формі. Окремо розміщені вкладки Корисні джерела інформації для вступника https://vsau.org/abiturientam/korisni-dzherela-informaczii-dlya-vstupnika та Вступникам загальноосвітніх навчальних закладів https://vsau.org/abiturientam/vstupnikam-znz , де вказаний алгоритм реєстрації на НМТ строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування. Окреслено загальні умови, чітко прописані спеціальні умови для пільгових категорій https://vsau.org/abiturientam/prijmalna-komisiya. ЕГ дискримінаційних положень не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Згідно правил прийому вступ на ОП «Екологія» відбувається на основі ПЗСО або ОКР молодшого спеціаліста, ОС молодшого бакалавра та ОПР фахового молодшого бакалавра. Конкурсний відбір осіб на навчання проводиться за рейтингом, що формується за категоріями визначеними Правилами прийому до ВНАУ (зі змінами) https://surl.li/wujdjz. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО (додаток 6) та НРК5 (додаток 7) зараховуються бал (бали): НМТ 2025 або 2024 року з чотирьох конкурсних предметів (перший, другий, третій, четвертий предмети) або НМТ 2023 або 2022 року з трьох конкурсних предметів (перший, другий, третій предмети). НМТ 2025 року: українська мова/іноземна мова/українська література – вага предмету 0,3; математика/історія України – 0,35; біологія – 0,5; фізика/хімія – 0,45; географія – 0,4. Розрахунок конкурсного балу адаптовано до екологічної спрямованості ОП, з акцентом на природничі дисципліни. При зустрічі з здобувачами 4 з'ясовано, що рейтингові списки формуються на основі комплексного результату конкурсного балу. Зарахування на навчання для здобуття ступеня бакалавра здійснюється Приймальною комісією на підставі виконання вимог вступника до зарахування Правил прийому до ВНАУ https://surl.lu/uxcycd . Перегляд Правил відбувається щорічно з обов'язковим урахуванням актуальних стандартів ВО.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ЗВО напрацьована достатня нормативна база, що регулює питання академічної мобільності та визнання відповідних результатів навчання. Це, зокрема, «Положенню про організацію освітнього процесу в Вінницькому національному аграрному університеті» https://surl.li/mabzfg, Положення про реалізацію права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Вінницького національного аграрного університету https://surl.li/fnbbib, Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці https://surl.li/tawebx При зустрічах 1 з керівництвом і менеджментом ВНАУ та 4 здобувачами та 8 випускниками, що визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здійснюється. Як повідомили здобувачі на зустрічі 4 куратор групи, завідувач кафедри та гарант регулярно інформують щодо можливостей академічної мобільності. Під час зустрічі 4 здобувачки 4-го курсу Дар'я П. та Дарина В. повідомили що брали участь у академічній мобільності в університеті Ванштефан-Тріздорф (Німеччина) за програмою Еразмус+ https://surl.li/tvyzgk 05.09.2024 р. по 08.01.2025 р. Результати навчання були зараховані із ВК «Екологічний менеджмент та маркетинг» та ОК «Економіка природокористування». Випускники повідоми що їм зараховувались результати навчання. Враховуючи всю надану інформацію, ЕГ робить висновок про повну відповідність ОП підкритерію 3.3.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Порядок визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Вінницькому національному аграрному університеті https://surl.li/vvbexe. Процедура перезарахування детально прописана та дозволяє зарахування окремих компонентів ОК, загальний обсяг зарахованих освітніх компонентів за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% ОП. Здобувачі під час зустрічі 4 підтвердили, що знають про можливість врахування таких результатів навчання. Зокрема здобувачка 3-го курсу Аніта Р. повідомила,що у грудні 2025 року проходила навчальні курси в рамках платформи онлайн-освіти «Prometheus», організовані ГС «Всесвітній фонд природи України», «Європейсько-українське енергетичне агентство», ГО «Центр екологічних ініціатив «ЕкоДія» та «Програми розвитку ООН в Україні» на теми:

«Добробут планети: що має знати й може вміти кожен», «Енергетика для відбудови: шлях до сталого розвитку громад», «Екопрактики для сільського господарства та громад» та «Екологічна безпека та ризики для громад і територій в умовах війни» https://surl.li/lvibno. За підсумками навчання вона подала сертифікати та заяву, була створена комісія, яка прийняла позитивне рішення про зарахування результатів, розпорядженнями директора ННІ агротехнологій та природокористування за результатами проходження навчальних курсів і було зараховано окремі теми з ВК7 Збалансоване природокористування та ОК27 Моніторинг довкілля НПП на зустрічі 3 з академічним персоналом підтвердили, що інформують здобувачів про можливість проходження курсів на різних платформах.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивні практики у контексті Критерію 3: Розроблена в цілому зрозуміла нормативна база вступу до ЗВО, усі положення та необхідні документи у вільному доступі. Правила прийому адаптовано до специфіки спеціальності 101 «Екологія» через вагові коефіцієнти природничих предметів НМТ, що сприяє відбору мотивованих вступників з екологічним профілем. Системне визнання результатів академічної мобільності (Erasmus+ з Ванштефан-Тріздорф (Німеччина)) на основі перезарахування кредитів ECTS, що мотивує студентів до участі в міжнародних проектах. Прозора процедура визнання неформальної освіти з можливістю нарахування додаткових балів за курси, тренінги.ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3 3.4. ОП та освітня діяльність за критерієм 3 відповідає рівню В.

Недоліки

Недоліків у контексті Критерію 3 не виявлено.

Рекомендації

1. Гаранту ОП та НПП упродовж 2026–2027 років популяризувати визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Зокрема заохочення здобувачів до опанування курсів на платформах дистанційного навчання (Prometheus, Coursera, OpenLearn (Open University), EdEra та інші), участі у семінарах, тренінгах тощо

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП відповідає чинному законодавству Україні в сфері вищої освіти та нормативним документам ЗВО. Навчання за освітньою програмою здійснюється, як класичними методами, засобами та технологіями навчання, а також із застосуванням проблемно-пошукових, дискусійних, інформаційно-пошукових (використання мобільних додатків, наприклад, екологічний чат-бот https://surl.li/bxewap) та інтерактивних методів навчання. Методи, засоби і технології навчання, що використовуються в межах кожної освітньої компоненти, відображені у навчально-методичних матеріалах. Під час огляду МТЗ ЕГ переконалася, що наявне устаткування і обладнання дозволяє повною мірою реалізувати обрані методи навчання і викладання. Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти зазначили, що задоволені процесом організації освітньої діяльності, формами та методами навчання і викладання та їх повнотою й якістю. Студентоцентрований підхід реалізується у можливості здобувачів обирати індивідуальні завдання відповідно до особистих інтересів, місця проходження практики, обрання тем кваліфікаційних робіт, індивідуального графіку навчання, а також формуванні індивідуальної освітньої траєкторії під час обрання вибіркових дисциплін, що вони і підтвердили під час зустрічі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На головній сторінці сайту університету https://vsau.org/pro-universitet/publichna-informacziya розміщений необхідний перелік нормативних документів, щодо організації навчального процесу: Положення про організацію, освітнього процесу у ВНАУ, Положення про порядок і умови обрання здобувачами вибіркових дисциплін, Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ, Положення про проведення практики та інші. Освітня програма «Екологія» і навчальний план розміщені у відкритому доступі на сайті кафедри екології та охорони навколишнього середовища (https://surl.li/bpicvl). Доступ здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, зокрема до освітньої програми, навчального плану, силабусів навчальних дисциплін, інших навчально-методичних матеріалів здійснюється з першого дня зарахування до університету через особистий кабінет у «АЕСУ Сократ» https://socrates.vsau.org/index.php/ua/studentska/2014-11-13-19-06-11, що є власною розробкою ВНАУ. В силабусах освітніх компонентів (https://surl.li/xrssbl) міститься інформація, щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Під час додаткової зустрічі, здобувачі продемонстрували порядок роботи в цій системі, яка містить: розклад поточних занять і розклад заліково-екзаменаційної сесії, посеместрово на весь період навчання перелік обов`язкових і вибіркових освітніх ОК, по кожному ОК: силабус, конспекти лекції, методичні матеріали, порядок і критерії оцінювання, результати сесії. Застосовується також система дистанційного навчання MOODL. Порядок та критеріїв оцінювання певних видів робіт за ОК повідомляється здобувачам на першому занятті, що підтвердили здобувачі під час інтерв`ювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Кафедра екології та охорони навколишнього середовища ВНАУ під час огляду матеріально-технічного оснащення продемонструвала сучасну лабораторну базу, що дозволяє використовувати дослідницьку складову в навчальному процесі. При опануванні здобувачами ОК застосовуються: ділові ігри, case study, інтерактивні ігри – «Водний відбиток», тощо. Можливості реалізації здобувачами дослідницьких навичок здійснюється також в межах роботи наукового гуртка «ЕкоБенд», Наукового товариства аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ. Результати наукової роботи здобувачів ОП «Екологія» висвітлюються у статтях, опублікованих у журналі студентських наукових праць «Сільськогосподарські науки» https://vsau.org/studentamm/zhurnal-studentskix-naukovix-pracz. Здобувачам забезпечена можливість проходити практику у: навчально-практичних лабораторіях агрохімії та грунтознавства, екології та відновлювальних джерел енергії, Центру точного землеробства ВНАУ-HORSCH, Науково-дослідного господарства «Агрономічне», Навчальної агрохімічної лабораторії навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування та ін., які створені і функціонують у ВНАУ.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Перегляд ОП, як і ОК, у ВНАУ регулюється Положенням про розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/POZ.pdf, і здійснюється не рідше одного разу на рік, за потреби і пропозиціями стейкхолдерів, НПП та здобувачів вищої освіти. Порядок перегляду змісту і силабусів ОК регламентується Положенням про силабус навчальної дисципліни ВНАУ https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/polozhennya-pro-sulabus-VNAU-nova-redakcij.pdf.
Науково-педагогічні працівники, що задіяні на ОП «Екологія» є активними дослідниками, що підтверджується науковими публікаціями у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, зокрема і тих, що індексуються у науково-метричних базах Scopus, які наведені у табл. 2 відомостей самооцінювання. Результати наукової роботи НПП інтегрують у зміст ОК, наприклад, ОК «Гідрологія» (проф. Ткачук О. П.) доповнений результатами проєкту «Мапування малих річок Вінниці»; встановлення станції екологічного моніторингу атмосферного повітря у ВНАУ від ГО «SaveDnipro» дозволило впровадити дослідницьку складову у ОК «Моніторинг довкілля» (проф. Ткачук О. П.); гарант ОП Врадій О.І. в ОК «Нормування антропогенного навантаження на довкілля» використовує власні опубліковані результати наукових досліджень, щодо нормування забруднення грунтів радіонуклідами, що відображено у додатковій літературі силабуса; в ОК «Заповідна справа» і «Ландшафтна екологія» доц. Мудрак Г.В. впроваджені результати наукових досліджень, щодо оцінки екостану лісових асоціацій «Ботанічного саду «Поділля»», оцінка рекреаційного потенціалу регіонального ландшафтного парку «Мурафа» та інші https://surl.li/iteruj.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У ВНАУ затверджена Стратегія інтернаціоналізації https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/internacionalizaciaukr.pdf Здобувачам вищої освіти та НПП забезпечено доступ до міжнародних наукометричних баз, перелік яких розміщено на сайті університету https://vsau.org/nauka/mizhnarodni-bazi-danix. ВНАУ стимулює і підтримує залученість здобувачів і НПП до участі у

міжнародних проектах, шляхом компенсації витрат, виплати грошової винагороди. Кафедрою підготовлені і подані міжнародні проєкти: «Розробка заходів щодо підвищення ефективності використання географічних культур в умовах глобальних змін клімату» (українсько-латвійський), на конкурс European Excellence Initiative (EEI) (HORIZON-WIDERA-2025-01): Forest-Land-Water Alliance for Advancing Nexus Management Strategies Towards a Secure and Sustainable Europe (FORNEX). Під час реалізації ОП є приклади застосування міжнародних методик викладання, які орієнтовані на студентоцентричні підходи та базуються на активізації пізнання, інтерактивності, використанні цифрових технологій: активні методи та кейс-технології – аналіз реальних екологічних аварій (кейси) та пошук шляхів вирішення проблем; польові дослідження та експериментальні методи – моніторинг стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів; використання ГІС-технологій – ArcGIS для картографування екологічних ризиків. За пропозицією здобувачів на ОП два ОК викладаються англійською мовою: «Гідрологія», «Екологія людини».

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Методи, засоби та технології навчання і викладання є традиційними, але разом з тим здатними забезпечити належну якість освітнього процесу.ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5. ОП та освітня діяльність за критерієм 4 відповідає рівню В.

Недоліки

Недоліків у контексті Критерію 4 не виявлено.

Рекомендації

1. Гаранту ОП та НПП рекомендовано активізувати діяльність щодо залученості до викладання іноземних викладачів

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Ознайомлення з: «Положенням про організацію освітнього процесу у ВНАУ https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/POOP.pdf , «Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/PPOZZ.pdf , «Положенням про організацію та методику проведення навчальних занять, відкритих занять, взаємовідвідування та контрольних заходів, моніторингу якості проведення навчальних занять у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/vidkryty_zannyatya.pdf , а також інтерв`ювання здобувачів засвідчили, що форми контрольних заходів, критерії оцінювання є зрозумілими, чіткими, дозволяють встановити досягнення результатів навчання, як для окремого освітнього компоненту, так і освітньої програми в цілому. Всі необхідні документи знаходяться у вільному доступі на сайті університету. Контрольні заходи реалізуються у формі поточного і підсумкового контролю. Форми поточного контролю (індивідуальні творчі завдання, контрольні роботи, доповіді на семінарських заняттях, тощо) визначаються лектором і доводяться до здобувачів на першому занятті, що також підтверджено під час інтерв`ювання здобувачів. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється щорічно шляхом онлайн анкетування і регламентується «Положення про опитування здобувачів вищої освіти стосовно якості освітньої діяльності ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/oputyv_zdob_yakist_osvity.pdf. Форми підсумкового контролю визначаються у розміщених на сайті університету і в особистому кабінеті здобувача в АЕСУ Сократ: освітньо-професійній програмі, навчальному плані, силабусах дисциплін, що у сукупності із роз`ясненням виклачадів забезпечує їх прозорість і зрозумілість для здобувачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Освітньою програмою «Екологія» у ВНАУ передбачена форма атестації здобувачів вищої освіти – захист кваліфікаційної роботи, що відповідає до вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Власні форми атестації ОП не передбачені. ЄДКІ за спеціальністю «Екологія» не передбачено чинними нормативними документами.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедуру проведення контрольних заходів у ВНАУ регламентують: «Положення про організацію освітнього процесу у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/POOP.pdf , «Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/PPOZZ.pdf , «Положення про дистанційне навчання у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-dystantsiyne-navchannya.pdf , які розміщені на сайті університету https://vsau.org/publichna-informacziya. Об`єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечується: відкритістю проведення контрольних заходів – присутністю інших здобувачів, рівнозначністю екзаменаційних білетів, загальним контролем завідувача кафедри, деканату, Навчально-науковим центром ВНАУ, до структури якого входить відділ моніторингу якості освітнього процесу та академічної доброчесності https://vsau.org/assets/images/polojennia_nnc.pdf. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентуються рядом внутрішніх нормативних документів: «Положення про етичні норми поведінки учасників освітнього процесу у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-etychni-normy.pdf , «Положення про Постійну комісію Вченої ради з дотримання етичних норм поведінки учасників освітнього процесу у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-postijno-diuchu-komisiu-z-pitan-etiki.pdf , «Антикорупційна програма ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/antikorupczijna-programa-vnau-2017(1).pdf , у ВНАУ визначена Уповноважена особа за реалізацію Антикорупційної програми https://vsau.org/assets/images/povidomlennia-pro-proiavy-koruptsii-VNAU..pdf, розроблена Пам`ятка щодо запобігання та протидію корупції у ВНАУ. Процедури оскарження результатів контрольних заходів регламентується «Порядок розгляду скарг студентів, аспірантів та докторантів ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-skarhu.pdf. Прикладів оскарження результатів контрольних заходів не встановлено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика і процедури дотримання академічної доброчесності визначені: «Положення про академічну доброчесність, запобігання і виявлення академічного плагіату у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/ADVP.pdf , «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ» https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/PBCZYA.pdf , які утверджують академічну культуру, етичні цінності, запобігання порушенню академічної доброчесності, перевірку кваліфікаційних робіт на плагіат, тощо. Інформаційний і методичний супровід здійснює відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності Навчально-наукового центру ВНАУ. У ВНАУ кожен учасник підписує персональну декларацію з дотримання норм академічної доброчесності. Технологічними засобами виявлення порушень академічної доброчесності у ВНАУ є застосування сервісів «Anti-Plagiarism» та «StrikePlagiarism». Відповідальним за перевірку на плагіат визначено відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності, до якого кваліфікаційні роботи на перевірку надсилають їх керівники, а інші наукові і навчальні доробки – автори. Кваліфікаційні роботи після їх захисту розміщуються у Репозитарії ВНАУ https://repository.vsau.org/?lang=uk&id=. Заходи реагування та відповідальність за порушення академічної доброчесності визначені «Положення про академічну доброчесність, запобігання і виявлення академічного плагіату у ВНАУ». Факти порушення академічної доброчесності на ОПП «Екологія» виявлені не були.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими та заздалегідь оприлюдненими. Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. В університеті сформовано чітку і зрозумілу політику та стандарти для забезпечення академічної доброчесності, створено дієву систему інституційного забезпечення, що опікується питаннями академічної доброчесності, наявні та використовуються відповідні інформаційно-технологічні засоби. Позитивною практикою у профілактиці порушення академічної доброчесності є підписання учасниками освітнього процесу персональної декларації. Вказані вище позитивні практики і окремі недоліки при аналізі діяльності Вінницького національного аграрного університету за критерієм 5 дозволяють зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 101 Екологія (освітній рівень бакалавр) рівню В.

Недоліки

Відсутність у закладі вищої освіти внутрішнього документу, який унормовує використання інструментів штучного інтелекту здобувачами вищої освіти і науково-педагогічними працівниками в навчальному процесі та науковій діяльності.

Рекомендації

Менеджменту університету привести внутрішні нормативні документи щодо дотримання академічної доброчесності у відповідність до прийнятого 18.12.2025 р. Закону України «Про академічну доброчесність», до 31 липня 2026 року. Менеджменту університету рекомендується розробити політику застосування інструментів штучного інтелекту у навчальному процесі і науковій діяльності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Академ. та/або проф. кваліфікація НПП, які задіяні у реалізації ОП визначається їх досягненнями, що наведені в табл. 2 відом. самооц. Викладання ОК забезпечують 27 НПП, з них: докт. н. (с-г, економ. педаг.), проф. – 5; канд. с-г н., проф. – 1; канд. н. (с-г., філософс., географ., хім., техн., біолог., та ін.), доц. – 13; канд. н. (с-г., філософ., філолог.) – 4; докт. філ. – 2; ст. викл., асист. – 2. Усі НПП є активними дослідниками в галузі екології, виконують наук. тематику: «Розробка агробіотехнологічних підходів вир-ва продукції рослинництва задля відновлення родючості ґрунту, що зазнали впливу бойових дій», «Обґрунтування та розробка адаптивних технол. вирощування зернових, зернобобових та біоенергетичних культур в умовах змін клімату Лісостепу правобережного». Всі НПП системно підвищують свій професійний рівень, про що свідчать наукові публікації та підвищ. кваліф.. Виявлено неактуальна інформація, що внесена до звіту: - Цицюра Я.Г., Поліщук М.І., Броннікова Л.Ф. Ґрунтознавство з оновами геології. Частина ІІ. Генезис, класифікація та властивості ґрунтів. Навчальний посібник. Вінниця. ВНАУ. 2020. 676 с.; - доцент Циганський В.І., Підв. кваліф.: 1. Нац. університет біоресурсів і природокористування України, тема: «Науково-педагогічні працівники з інноваційної спрямованості педагогічної діяльності», свідоцтво СС00493706/012431-20, від 9.10.2020 р.; 2. Сумський держ. ун-т, тема: «Використання безкоштовних онлайн-ресурсів для організації навчального процесу в дистанційній формі», свід. про підв. кваліф. СП № 05408289/2547-20, від 20.11.2020; 3.Уладово-Люлинецька дослідно-селекційна станція ІБКіЦБ, тема: «Селекція та насінництво зернобобових культур, вивчення сортових ресурсів, первинного насінництва зернових і зернобобових культур» довідка №142, від 2.12. 2020 р.; - Заболотний Г.М., Мазур В.А., Циганська О.І., Дідур І.М., Циганський В.І., Панцирева Г.В. Агробіологічні основи вирощування сої та шляхи максимальної реалізації її продуктивності: монографія. Вінниця: ВНАУ. 2020. 276 с. - Мазур В.А., Панцирева Г.В. «Рід Lupinus L. в Україні: генофонд, інтродукція, напрями досліджень та перспективи використання». Вінниця: ВНАУ, 2020. 200 с. а також інші. У табл.2 звіту по всіх НПП вказано тільки 3 пункти відповідності ЛУ, що не дозволяє в повній мірі оцінити поєднання академ. кваліфікації і проф. досвіду для забезпечення відповідності ОК. Що зумовило запросити на додаткову зустріч проф. Ткачука О. щодо викладання ОК «Природоохоронне законодавство та екологічне право» і доц. Охоту Ю. щодо викладання ОК «Енергоефективність та альтернативні джерела енергії», для обґрунтування відповідності. Під час дод. зустрічі вказані НПП надали більш розширену інформацію, які у письмовому вигляді завантажені до сторінки акред. справи. Відповідність НПП п.36-38 ЛУ враховується під час конкурсного добору. У цілому

практичний досвід НПП, достатньо активна наукова діяльність у сфері екології дозволяють стверджувати про забезпечення досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний добір НПП ОПП "Екологія" та забезпечення необхідного рівня їх професіоналізму в ВНАУ здійснюється згідно «Положення про кадрову комісію ВНАУ» (https://surl.li/xlliuf), «Положення про конкурсну комісію щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ВНАУ» (https://surl.li/lrzkkq), В положенні прописані вимоги до відповідних посад. Передумовою участі конкурсі на заміщення вакантних посад є звіт науково-педагогічних працівників про їх наукову, навчальну, методичну, організаційну роботу, відкритого заняття та навчально-методичного комплексу дисциплін за період дії трудового договору (контракту). Під час зустрічі з академічним персоналом встановлено, що всі викладачі працюють за контрактом і позитивно відзначають процедуру конкурсного добору. Оголошення про проведення конкурсу, строки й умови його проведення, перелік вакантних посад публікуються на офіційному сайті ВНАУ.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Під час он-лайн спілкування з роботодавцями, що відбувалося також у процесі проведення відкритої зустрічі, було підтверджено їх активну участь у розробленні та перегляді ОП "Екологія". На зустрічі були присутні: Дубовий Юрій Володимирович – начальник Державної екологічної інспекції у Вінницькій області; Дідусенко Олеся Володимирівна – директор ТОВ «ВінЕкоСофт»; Турченко Євген Іванович – в.о. директора Вінницької регіональної філії ДУ «Українські гідромеліоративні системи»; Підлісний Микола Вікторович – директор ТОВ «Подільська Січ»; Ганчук Михайло Дмитрович – генеральний директор ТОВ «Промавтоматика-Вінниця»; Кричковський Вадим Юрійович – директор ТОВ «Органік – Д», які підтвердили свою участь реалізації освітнього процесу за ОП Екологія, зацікавленості у випускниках, високому рівні їх підготовки, творчій співпраці, підвищенні кваліфікації НПП, наданні місць для проходження практики, що закріплено відповідними договорами https://vsau.org/assets/images/general/akredutacii/NNI-AGRO/dohovoru-Ekologiya.pdf. Залученість професіоналів практиків та експертів галузі здійснюється у вигляді гостьових лекцій, екскурсій до відповідних установ і організацій, що знаходить відображення, зокрема, Фейсбук сторінці кафедри екології та охорони навколишнього середовища ВНАУ. Гостьові лекції відбувались для ОК «Екологічна безпека», «Моніторинг довкілля», «Системний аналіз якості навколишнього середовища» https://www.facebook.com/share/p/1DXF8PuCqP/.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

НПП задіяні в реалізації ОП "Екологія" постійно підвищують свій рівень через стажування, підвищення кваліфікації. Процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних, науково-педагогічних працівників визначає Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ВНАУ https://surl.lu/zhgjrc. НПП виконують вимогу підвищення кваліфікації в обсязі 6 кредитів на 5 років. У відомостях самооцінювання не було вказано обсяг кредитів за програмами стажування, але за додатковим запитом було підтверджено стажування, зокрема і міжнародне, в обсязі 6 кредитів. Детальну інформацію про результати підвищення кваліфікації НПП, задіяних у підготовкці фахівців за даною ОП, подано в таблиці 2 відомостей самооцінювання. Організацією закордонним стажуванням НПП займається Відділ євроінтеграції та міжнародної діяльності ВНАУ. У ВНАУ діє система матеріального стимулювання професійного розвитку НПП, яка унормована «Положення про преміювання та матеріальне стимулювання працівників ВНАУ» https://surl.li/orlyps, за наукову, методичну роботу, рівень фахових викладацьких компетентностей. Під час зустрічі з академічним персоналом НПП: Дідур І., Ткачук О., Алєксєєв О., Панцирева Г., Циганський В., Врадій О., Лутковська С., підтвердили отримання премій за публікацію статей у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science, при виданні 3-х і більше одноосібних публікацій у фахових виданнях України протягом навчального року, керівництво аспірантом, який успішно захистив дисертацію та ін. Також ННП кафедри отримували подяки і грамоти МОН, ВРУ, Вінницької ВДА і обласної ради.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Переважаюча більшість НПП, що задіяні у підготовці бакалаврів за ОП "Екологія" є фахівцями відповідного профілю (екологія; екологія та охорона навколишнього середовища; конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, агрономія, та ін.) та мають значний досвід (10-25 років) науково-педагогічної

діяльності. Кафедра екології і охорони навколишнього середовища має тісні довготривалі зв'язки з роботодавцями, які залучаються до реалізації забезпечення внутрішньої системи якості освітнього процесу. Роботодавці активно залучені до процесу підготовки фахівців-екологів і підтверджують їх якісну підготовку. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає переліку дисциплін, які забезпечує досягнення ПРН за ОП. Викладачі повною мірою володіють необхідними компетентностями з ОК, що викладають. Кадрова політика ЗВО регулюється чинними внутрішніми положеннями відповідно до діючого законодавства. Система матеріального заохочення працівників є діючою, прозорою та логічною. Визначені слабкі сторони та надані ЕГ рекомендації дозволяють сформувати висновок щодо відповідності даного критерію рівню "В". Запланована траєкторія вдосконалення є досяжною та адекватною.

Недоліки

У відомостях самооцінювання недостатньо відображена інформація про відповідність НПП освітній та/або професійній кваліфікації за освітніми компонентами.

Рекомендації

Рекомендовано посилити контроль за забезпеченням наявності у кожного НПП за останні 5 років не менше ніж 5 публікацій у фахових наукових виданнях України та періодичних виданнях, що індексуються у НМБД Scopus & WOS Core Collection, за ОК, що викладаються.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Експертний аналіз дає підстави констатувати, що ресурсна база університету є достатньою і в окремих елементах має ознаки зразкової практики саме для підготовки бакалаврів з екології. На офіційному сайті університету оприлюднено розділ з інформацією фінансового характеру, де розміщуються нормативні документи, відомості про вартість навчання та інші дані, що свідчать про відкритість ресурсного забезпечення. Водночас на профільній сторінці кафедри екології та охорони навколишнього середовища зафіксовано, що інфраструктура кафедри адаптована до сучасних освітніх стандартів, навчання відбувається у нових лабораторіях із високим рівнем технічного оснащення, а ключовим об'єктом є навчально-практична лабораторія відновлювальних джерел енергії, введена в експлуатацію у вересні 2025 року. На цій же сторінці зазначено, що всі навчальні приміщення кафедри цифровізовані, обладнані мультимедійною технікою й інтерактивними екранами. (https://vsau.org/publichna-informacziya/informacziya-finansovogo-xarakteru). Зміст самої освітньої програми корелює з цією базою. Проєкт ОПП 2026 року прямо визначає як одну з особливостей використання альтернативних джерел енергії на основі проведення занять у навчально-практичній лабораторії з екології та відновлювальних джерел енергії, а також передбачає електронне навчання в системі Moodle та внутрішньовузівській системі АСУ «Сократ». Таким чином, матеріальні ресурси не існують формально, а безпосередньо «вшиті» в програмну модель підготовки. (https://vsau.org/assets/images/content/kafedry/ecology/PROEKT%20OPP%20E2%20Ecologia%20Bak.pdf). Позитивно слід оцінити і навчально-методичне забезпечення. На сторінці бакалаврської ОПП у відкритому доступі подано перелік обов'язкових освітніх компонентів та результати анкетувань, а в силабусах обов'язкових компонентів зафіксовано структуру самостійної роботи, форми контролю, можливість індивідуального графіка та вимоги академічної доброчесності. Окремі силабуси прямо підкреслюють авторський характер індивідуальних завдань і чіткість поточного контролю, що відповідає вимогам до сучасного навчально-методичного забезпечення. (https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekologiii-lisnicztva-ta-sadovo-parkovogo-gospodarstva/kafedra-ekologiii-ta-oxoroni-navkolishnogo-seredovishha/pershij-%28bakalavrskij%29-riven-vishhoii-osviti). Бібліотечна та репозитарна інфраструктура також підтримують досягнення ПРН. Бібліотека ВНАУ створює власні електронні ресурси, зокрема електронний каталог, тематичні списки, бібліографічні покажчики, віртуальні виставки; крім того, бібліотека позиціонується як центр інформаційної підтримки науковців з питань наукометрії. Репозиторій ВНАУ є публічно доступним і містить тисячі матеріалів різних типів, включно з дипломними роботами та методичними матеріалами. Це підсилює дослідницьку складову ОПП і доступ здобувачів до джерельної бази. (https://vsau.org/studentamm/biblioteka)

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Ознаки безоплатного доступу до ключових інформаційних ресурсів простежуються переконливо. В університеті функціонує бібліотека з електронними ресурсами, репозиторій ВНАУ, система Moodle, внутрішня система «Сократ», а також відкритий доступ до міжнародних наукометричних баз. На офіційній сторінці міжнародних баз даних зазначено, що університету відкрито доступ до Web of Science до 31 грудня 2026 року, а бібліотека працює з ресурсами Scopus, Web of Science, Google Scholar та «Бібліометрикою української науки». Це свідчить, що викладачі та здобувачі, принаймні в межах локальної мережі та інституційних сервісів, мають реальний доступ до сучасної наукової інформації. (https://vsau.org/nauka/mizhnarodni-bazi-danix). Профільна сторінка кафедри додатково фіксує, що кафедра співпрацює з широким колом партнерів, серед яких Державна екологічна інспекція у Вінницькій області, Басейнове управління водних ресурсів річки Південний Буг, КП «Вінницяоблводоканал», профільні виробничі й науково-виробничі структури. Така мережа партнерств посилює доступ до зовнішньої інфраструктури для практичної підготовки і наукової взаємодії. Додатковим ресурсним підсиленням виступають Центр точного землеробства, навчально-дослідницький центр геоінформаційних систем, НДГ «Агрономічне» та ботанічний сад «Поділля», які університет позиціонує як навчально-практичну і дослідницьку базу. (https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekologiii-lisnicztva-ta-sadovo-parkovogo-gospodarstva/kafedra-ekologiii-ta-oxoroni-navkolishnogo-seredovishha)

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпекова та підтримувальна складова освітнього середовища у ВНАУ є розбудованою. Положення про освітню, організаційну, інформаційно-просвітницьку, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти визначає наявність розвиненої соціальної інфраструктури, зокрема 5 навчальних корпусів і студентського містечка. Окремо на сайті університету подано інформацію про 4 гуртожитки на 1758 ліжко-місць. На сторінці «Студентам» зазначено, що до послуг студентів є терапевт, стоматолог, психологічна служба та лікувальний масаж, а також спортивні та побутові сервіси. (https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhen-pro-pidtrimku.pdf) Психологічна підтримка підтверджена окремою сторінкою психологічної служби: кабінет працює з 8:00 до 17:00 у гуртожитку №2, а перелік звернень включає стресові стани, труднощі у навчанні, низьку самооцінку, міжособистісні конфлікти та інші запити, що є особливо актуальним у воєнний і післявоєнний період. (https://vsau.org/assets/images/content/vihovna%20robota/Psuxologichna-slugba-VNAU.pdf) Важливим фактом є і те, що попередній офіційний звіт експертної групи фіксував безпечне середовище як загалом належне, а серед сильних сторін називав наявність систем відеоспостереження. Водночас тоді ж було вказано на не повну забезпеченість первинними засобами пожежогасіння як слабку сторону критерію 7. У поточних відкритих джерелах нема окремого документального підтвердження, що ця рекомендація вже закрита повністю по всіх приміщеннях, тому в остаточному висновку цю обставину слід враховувати стримано. https://vsau.org/assets/images/content/navchalna-robota/zvit-101-Ekologiya.pdf

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Експертне оцінювання засвідчує наявність у ВНАУ багатокомпонентної системи підтримки здобувачів. На нормативному рівні це закріплено в окремому положенні про підтримку здобувачів, яке охоплює освітню, організаційну, інформаційно-консультативну, соціальну та психологічну підтримку. На функціональному рівні студентський портал концентрує доступ до анкетування, бібліотеки, практичного навчання, студентського самоврядування, юридичної клініки, соціального і стипендіального забезпечення, довідників та побутової інформації. На академічному рівні доступність навчальних планів, ОПП, силабусів і вибіркових дисциплін свідчить про належну інформаційну підтримку. На комунікаційному рівні діють офіційні контакти університету та інструмент зворотного зв'язку, включно зі «Скринькою довіри». У сукупності ці механізми дозволяють визнати підкритерій виконаним на належному рівні. Окремо позитивно слід оцінити наявність інституційного середовища, у якому підтримка здобувачів не відокремлена від системи якості. Положення про підтримку вказує на психологічний супровід і роботу виховного блоку, а нормативна база з якості передбачає включеність студентського самоврядування та інших внутрішніх стейкхолдерів до процедур опитувань і реагування на їх результати. Це наближає підтримувальні сервіси до реального циклу поліпшення програми, а не залишає їх лише формальним описом.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Університет публічно оприлюднює сторінку про умови доступності для осіб з особливими освітніми потребами. У ній зазначено, що в навчальному корпусі №2 функціонують два ліфти, а входи до навчальних корпусів №1, №2, №3 та приймальної комісії обладнано пандусами; прилеглі території частково облаштовані для потреб маломобільних груп, а також здійснюється педагогічний і психологічний супровід такої категорії осіб під час вступу та навчання. Додатково в положенні про підтримку здобувачів уточнюється, що кожен навчальний корпус обладнаний пандусами, а також можуть облаштовуватися ресурсні кімнати, приміщення для консультацій психолога, відпочинку, особистої гігієни та медичного обслуговування. Це засвідчує не лише формальне декларування інклюзії, а й наявність мінімально необхідної інфраструктурної та організаційної основи для її реалізації. https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozh-incl-osvita.pdf Разом із тим, для експертного тексту важливо коректно відокремлювати інституційну готовність від факту навчання конкретних здобувачів з ООП саме на даній ОП. Публічні джерела переконливо демонструють створення умов доступності, але не дають достатньої деталізації щодо індивідуальних кейсів супроводу саме на ОП «Екологія». Тому підкритерій може бути оцінений позитивно, але без приписування програмі зразкових практик, які не підтверджені окремими кейсами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Публічні джерела ВНАУ підтверджують наявність багаторівневої нормативної бази в цій сфері. На сторінці «Публічна інформація» винесено окремий блок «Протидія корупції», де розміщено антикорупційну програму, повідомлення про прояви корупції, плани роботи й пам'ятки щодо правового статусу викривача. Окремим документом визначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції та канали повідомлення про корупційні прояви. Доступ до електронної «Скриньки довіри» розміщено на сторінці контактів. Університет також має Положення про етичні норми поведінки, Постійну комісію Вченої ради з дотримання етичних норм поведінки, нову редакцію Положення про академічну доброчесність і запобігання академічному плагіату, а також план заходів щодо запобігання та протидії булінгу, включно із сексуальними домаганнями та дискримінацією. Сукупність цих документів є достатньою підставою для висновку про нормативну визначеність і доступність процедур реагування. https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/antikorupczijna-programa-vnau-2017%281%29.pdf При цьому особливо позитивно оцінюється не лише наявність текстів документів, а й інституціоналізація процедур: існує постійна комісія з етики, яка має визначений склад, повноваження, процедуру розгляду звернень, принципи неупередженості та конфіденційності; існує уповноважена особа з антикорупційної роботи; передбачено комунікаційний канал для звернень. Це дає змогу стверджувати, що політика не є суто декларативною і має мінімально необхідну виконавчу інфраструктуру.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма загалом відповідає вимогам Критерію 7. У закладі вищої освіти сформовано достатнє освітнє середовище та ресурсне забезпечення для досягнення цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. Матеріально-технічна база, цифрові ресурси, бібліотечна інфраструктура та партнерські зв'язки забезпечують якісну підготовку здобувачів освіти. Університет також забезпечує належний рівень доступу до інфраструктури, інформаційних ресурсів і наукових баз даних, а освітнє середовище відповідає вимогам безпеки та підтримки фізичного і ментального здоров'я здобувачів. Водночас окремі аспекти, пов'язані з публічним висвітленням безпекових заходів та деталізацією використання ресурсів у межах конкретної освітньої програми, можуть бути додатково посилені. Прозитивні практики ОП : 1. наявність сучасної матеріально-технічної бази, включаючи навчально-практичну лабораторію відновлювальних джерел енергії; 2. інтеграція матеріальних ресурсів безпосередньо в освітню програму (використання лабораторій, Moodle, системи «Сократ»); 3. відкритий доступ до навчально-методичних матеріалів (ОПП, навчальні плани, силабуси); 4. функціонування бібліотеки з електронними ресурсами та інституційного репозиторію; 5. доступ до міжнародних наукометричних баз (Web of Science, Scopus, Google Scholar); 6. розвинена мережа партнерств із роботодавцями та профільними організаціями; 7. наявність комплексної системи підтримки здобувачів (освітньої, соціальної, психологічної); 8. забезпечення доступності для осіб з особливими освітніми потребами; 9. наявність унормованих антикорупційних, етичних та антибулінгових політик. Відсутність суттєвих недоліків і наявність загалом дієвої системи ресурсного забезпечення обґрунтовують рівень B.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 7 не виявлено, проте наявні окремі аспекти, що потребують вдосконалення: 1. Відсутня систематизована публічна інформація щодо безпекової інфраструктури та алгоритмів дій у надзвичайних ситуаціях. 2. Недостатньо деталізовано у відкритому доступі, які саме матеріальні ресурси та лабораторії

використовуються безпосередньо в межах освітньої програми. 3. У відкритих джерелах обмежено підтверджено інформацію щодо повного усунення зауважень попередньої акредитації (зокрема щодо забезпечення первинними засобами пожежогасіння).

Рекомендації

1. Менеджменту ЗВО забезпечити публічне висвітлення інформації щодо: безпекової інфраструктури; алгоритмів дій під час повітряної тривоги; доступних безпечних локацій для навчання. 2. Гаранту ОП та НПП рекомендовано доповнити сторінку освітньої програми описом: лабораторних практик; конкретного обладнання та ресурсів, що використовуються в освітньому процесі. 3. Менеджменту ЗВО забезпечити публічне підтвердження виконання рекомендацій попередніх акредитацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ врегульовані Положенням про розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ (https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/POZ.pdf), що визначає порядок розроблення, затвердження, перегляду і реалізації ОП. Документ уже оновлено з урахуванням наказу МОН №686 та методичних рекомендацій експертам НАЗЯВО. Паралельно діє положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, де відображено багаторівневу структуру контролю та моніторингу якості із залученням кафедр, стейкхолдерів, навчально-наукового центру, відділу практичного навчання та працевлаштування, органів самоврядування і керівних органів університету. Це засвідчує нормативну й організаційну сталість процедур якості. На рівні конкретної ОП «Екологія» послідовність процедур підтверджується відкритим розміщенням кількох редакцій навчальних планів і ОПП за 2022–2025 роки, а також рецензій стейкхолдерів. Публічне існування декількох редакцій документів свідчить, що програма не є статичною, а проходить цикли оновлення. Додатковим доказом функціонування внутрішньої системи якості є розміщення на сторінці ОП результатів численних опитувань різних груп учасників освітнього процесу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Положення про стейкхолдерів ВНАУ прямо визначає право здобувачів брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки й пропозиції, впливати на забезпечення якості освіти, а також передбачає участь студентського самоврядування, ініціативних груп і студентських представників у процедурах якості. Окремо зобов'язано адміністрацію забезпечувати прозорість і публічність опитувань та звітування про їх результати. На сторінці бакалаврської ОП «Екологія» ці механізми матеріалізовано у вигляді окремих опитувань: щодо змісту ОП, методів і форм навчання, академічної доброчесності, практичної підготовки, підтримки університету, об'єктивності оцінювання. За відкритими результатами одного з опитувань змісту ОП було отримано 96 відповідей, причому 99% респондентів вказали, що зміст освітньої програми достатній для успішної роботи за фахом, а 97,9% позитивно оцінили логічність послідовності вивчення дисциплін. Це свідчить не лише про формальне, а й про кількісно значуще залучення здобувачів до оцінювання ОП. Додатково позитивним є те, що студентський блок якості інтегрований у ширший студентський сервіс університету: сторінка для студентів містить окремі входи до анкетування, студентської ради, профспілкової організації, юридичної клініки та інших інструментів представництва інтересів. Це підтримує партнерську роль здобувачів в університетській культурі якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Нормативно участь роботодавців передбачена і в положенні про внутрішню систему забезпечення якості, і в положенні про стейкхолдерів, де роботодавці прямо названі однією із груп впливу на якість освітньої діяльності. На

програмному рівні сторінка ОП «Екологія» містить окремий блок рецензій стейкхолдерів на програму, а також публічні результати анкетування роботодавців. За відкритим звітом такого опитування, у ньому взяли участь 10 роботодавців; 100% респондентів вважають підготовку фахівців за програмою актуальною і необхідною, а також підтверджують факт свого залучення до обговорення і періодичного перегляду ОП. Це є достатньо переконливим доказом реального, а не декларативного залучення роботодавців до механізмів внутрішнього забезпечення якості. Додатково кафедральна сторінка, присвячена аудиторному фонду та проекту ОП, містить оголошення про громадське обговорення проекту бакалаврської ОП «Екологія» з фіксованим дедлайном подання пропозицій. Це створює публічний канал залучення зовнішніх стейкхолдерів, у тому числі роботодавців, до циклу оновлення програми.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Інституційна система якості ВНАУ включає випускників до кола стейкхолдерів на рівні кафедр і процедур моніторингу якості. Окрім цього, в структурі якості чітко виокремлено відділ практичного навчання та працевлаштування, а на сторінці для студентів існує окремий блок «Практичне навчання та працевлаштування». На сторінці «Навчальна робота» університет детально описує організацію практик, підтримку баз практики, постійне оновлення реєстру місць проходження практики, а також зв'язок практичної підготовки з майбутнім місцем роботи й професійною адаптацією випускників. Це свідчить про наявність інституційного каркасу для відстеження професійних траєкторій. Водночас публічна доказова база саме щодо систематичних, узагальнених результатів моніторингу кар'єрного шляху випускників ОП «Екологія» є обмеженою. Тому доцільно вважати, що така практика існує на рівні університетської системи, але її програмно-специфічний публічний вимір потребує посилення.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Механізм реагування на результати моніторингу у ВНАУ описаний достатньо чітко. Положення про стейкхолдерів вимагає прозорості опитувань, звітування про їх результати на ректораті й вченій раді, покладання контролю за врахуванням пропозицій на відповідні структурні підрозділи та обов'язкового інформування здобувачів з цих питань. На програмному рівні ОП «Екологія» публікує не лише форми опитувань, а й відкриті узагальнення результатів опитування здобувачів, НПП і роботодавців. Це свідчить, що інформація для управлінських рішень реально збирається. Разом із тим, для повного і беззаперечного доведення оперативності реагування бракує публічного формату "проблема — рішення — зміна в ОП". Інакше кажучи, університет демонструє функціонування інструментів зворотного зв'язку, але ще не завжди достатньо прозоро показує ланцюг конкретних змін, запроваджених саме на підставі певних анкет чи рецензій. Це не є суттєвим недоліком, але стримує можливість більш високої оцінки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ВНАУ інституційно інтегрував зовнішню акредитаційну рамку у власні процедури: оновлене положення про розроблення, затвердження та оновлення ОП прямо посилається на наказ МОН №686 і на методичні рекомендації для експертів НАЗЯВО щодо застосування критеріїв оцінювання якості. На сторінці «Навчальна робота» університет окремо розміщує Положення про акредитацію, форму відомостей про самооцінювання, методичний посібник щодо застосування критеріїв, а також самооцінювання, програми візитів і звіти експертних груп щодо інших освітніх програм, зокрема магістерської програми «Екологія». Це свідчить про інституційну відкритість до зовнішнього оцінювання та про те, що зовнішні процедури не ігноруються, а вбудовані в систему управління якістю університету. Однак саме для бакалаврської ОП «Екологія» у відкритому доступі було б бажано більш чітко показати карту врахування зовнішніх рекомендацій: які саме зауваження попередніх експертиз або практики акредитації інших програм враховано, у яких редакціях документів і як це відобразилося в змісті та організації програми. Поки що ця логіка простежується скоріше на інституційному, ніж на програмному рівні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості у ВНАУ проявляється у поєднанні нормативної впорядкованості, багаторівневого моніторингу та елементів етичної й академічної відповідальності. Внутрішня система забезпечення якості містить розподіл ролей між кафедрами, навчально-науковим центром, підрозділами моніторингу, практичного навчання, студентським самоврядуванням, роботодавцями та випускниками. Академічна доброчесність урегульована окремим положенням і

деклараціями, а також інструкцією подання кваліфікаційних робіт на перевірку антиплагіатною системою. Етична складова підтримується Положенням про Постійну комісію Вченої ради з дотримання етичних норм поведінки, до складу якої входять не лише НПП і адміністрація, а й студенти та аспіранти. Така конструкція свідчить, що якість у ВНАУ розуміють не лише як документування процедур, а і як спільну відповідальність академічної спільноти. https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-vnutrishniu-systemu.pdf Водночас культура якості на рівні конкретної ОП могла б бути ще більш видимою назовні через щорічні публічні аналітичні звіти по програмі, короткі узагальнення виконаних змін та відкриту фіксацію рішень робочої групи. Це вже стосується не наявності культури якості як такої, а її комунікації та демонстрації стейкхолдерам.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма загалом відповідає вимогам Критерію 8. У закладі вищої освіти функціонує цілісна та нормативно врегульована система внутрішнього забезпечення якості, що охоплює процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Вона передбачає багаторівневу взаємодію всіх учасників освітнього процесу, включаючи здобувачів освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів. Використання інструментів зворотного зв'язку, зокрема анкетування, забезпечує отримання інформації для вдосконалення освітньої програми. Водночас окремі аспекти, пов'язані з публічним відображенням результатів моніторингу та їх впливу на конкретні зміни в освітній програмі, потребують подальшого посилення. Прозитивні практики ОП : 1. наявність оновленої нормативної бази розроблення, затвердження та перегляду освітніх програм, зокрема Положення про розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ (https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennua/POZ.pdf); 2. функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти з чітко визначеною багаторівневою структурою управління; 3. активне та формалізоване залучення здобувачів освіти до процедур забезпечення якості через анкетування, участь у засіданнях та органах студентського самоврядування; 4. залучення роботодавців до перегляду освітньої програми через участь у радах стейкхолдерів, проведення спільних заходів, рецензування ОП; 5. наявність відкритих результатів анкетування здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників і роботодавців; 6. інтеграція механізмів академічної доброчесності та етичного контролю у внутрішню систему забезпечення якості; 7. функціонування публічних каналів обговорення освітньої програми, зокрема оголошень про громадське обговорення.

Недоліки

Недостатня публічна деталізація зв'язку між отриманим зворотним зв'язком (результатами анкетувань, рецензіями стейкхолдерів) та конкретними змінами, внесеними до освітньої програми.

Рекомендації

1. Рекомендується щорічно оприлюднювати аналітичний звіт за освітньою програмою «Екологія», який міститиме: узагальнені пропозиції здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників та роботодавців; прийняті рішення за результатами моніторингу; перелік змін, внесених до освітньої програми, силабусів та організації освітнього процесу. 2. Рекомендується гаранту освітньої програми забезпечити публічне висвітлення результатів моніторингу кар'єрного шляху випускників саме за цією освітньою програмою.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Університет забезпечує належний рівень відкритості нормативної бази. Через розділ «Публічна інформація» і сторінку «Навчальна робота» здобувачі та інші стейкхолдери мають доступ до документів фінансового характеру, антикорупційного блоку, положень щодо організації освітнього процесу, акредитації, внутрішньої системи якості, академічної доброчесності, етичних норм, захисту від булінгу та інших процедур, пов'язаних із правами й обов'язками учасників освітнього процесу. https://vsau.org/publichna-informacziya На контактній сторінці доступна

«Скринька довіри», що доповнює формальні механізми звернення. https://vsau.org/kontakti Положення про організацію освітнього процесу деталізує форми навчання, види навчальних занять, зміст науково-методичного забезпечення та структурну організацію освітньої діяльності. Отже, критерій чіткості та доступності базових правил і процедур у цілому дотримано.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Публічна процедура обговорення проєкту програми в університеті наявна і фіксується на сайті. На кафедральній сторінці розміщено проєкт ОПП «Екологія» бакалаврського рівня з окремим запрошенням до обговорення та кінцевою датою подання пропозицій — 18 квітня 2026 року. На сторінці бакалаврської ОП також окремо оприлюднено рецензії стейкхолдерів на програму. Це підтверджує виконання вимоги щодо публічного розміщення проектних матеріалів і створення каналу для зворотного зв'язку. Разом із тим, для абсолютної доказовості підкритерію 9.2 у фінальному офіційному звіті бажано додатково посилатися на дату затвердження відповідної редакції ОП, щоб безпосередньо показати дотримання вимоги "не пізніше ніж за місяць". За наявними публічними даними сама процедура громадського обговорення є безсумнівною.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Сторінка бакалаврської ОП «Екологія» є змістовно насиченою і містить навчальні плани 2022–2025 років, ОПП 2022–2025 років, рецензії стейкхолдерів, перелік силабусів обов'язкових компонентів, а також блок результатів анкетування здобувачів, НПП і роботодавців. Додатково вибіркові дисципліни винесено на окрему сторінку студентського розділу, де для ОП «Екологія» доступний каталог вибіркових компонентів. Університет також має відкритий агрегований розділ «Студентам», де поєднано розклад, анкетування, бібліотеку, неформальну освіту, практичне навчання, інформацію про гуртожитки, студентське самоврядування, юридичну клініку та соціальні сервіси. У сукупності це дає достатній обсяг достовірної інформації для вступника, здобувача, роботодавця або зовнішнього експерта. З іншого боку, для подальшого посилення прозорості варто було б уніфікувати представлення історії змін ОП. Наразі різні редакції ОП і навчальних планів доступні, однак відсутній компактний "журнал змін", який одразу показував би, що саме і чому змінено між редакціями. Також слід звернути увагу на уніфікацію маркування спеціальності: на сайті вже оприлюднено бакалаврський проєкт ОП за новою номенклатурою Е2 «Екологія», тоді як у поданих відомостях самооцінювання програма ідентифікується як 101 «Екологія». Для зовнішніх користувачів доцільно пояснювати цю зміну безпосередньо на сторінці програми, щоб уникати термінологічної неузгодженості.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма загалом відповідає вимогам Критерію 9. У закладі вищої освіти забезпечено відкритість та доступність інформації про правила, процедури та освітню програму. Нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, оприлюднені у відкритому доступі на офіційному вебсайті, зокрема у розділі «Публічна інформація» (https://vsau.org/publichna-informacziya), що забезпечує їх доступність для всіх заінтересованих сторін. Освітня програма, навчальні плани, силабуси та інші матеріали також представлені у відкритому доступі. Водночас окремі аспекти структурування інформації, зокрема представлення історії змін освітньої програми та узгодженість її ідентифікації, потребують подальшого вдосконалення. Прозитивні практики ОП : 1. високий рівень відкритості нормативної бази, що регулює права та обов'язки учасників освітнього процесу; 2. публічний доступ до установчих, антикорупційних, етичних документів та положень щодо організації освітнього процесу; 3. оприлюднення проєкту освітньої програми з можливістю надання пропозицій стейкхолдерами; 4. відкритий доступ до кількох редакцій освітньої програми та навчальних планів; 5. оприлюднення рецензій стейкхолдерів, силабусів освітніх компонентів та результатів анкетування; 6. функціонування інтегрованого студентського середовища з доступом до ключових сервісів (розклад, анкетування, бібліотека, практика, самоврядування тощо). Саме тому найбільш обґрунтованим є рівень В.

Недоліки

1. Суттєвих недоліків за Критерієм 9 не виявлено, проте наявні окремі аспекти, що потребують вдосконалення, зокрема у частині структурування та систематизації публічної інформації. 2. Відсутній уніфікований публічний реєстр змін освітньої програми (історія змін). 3. Недостатньо чітко пояснено для зовнішніх користувачів перехід від коду спеціальності 101 «Екологія» до Е2 «Екологія».

Рекомендації

1. Рекомендується запровадити на сторінці освітньої програми стислий реєстр редакцій із зазначенням: дат оновлення; підстав внесення змін; короткого змісту змін. 2. Рекомендується окремо оприлюднювати результати громадського обговорення проєктів освітніх програм. 3. Рекомендується забезпечити пояснення щодо зміни коду спеціальності (101 → Е2) безпосередньо на сторінці освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні.**

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	*не застосовується*

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація.**

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	*ID3718.xlsx*	g53FiHgN9V/HJ+oa69HBqGPlnDoI92sQBrLFY8dU5fA=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванців Василь Володимирович

Члени експертної групи

Цибуля Сергій Дмитрович

Стах Мар'яна Олександрівна